

“Bez apmetņiem var izdarīt to pašu”

Foto - E. Gabranovs

Svētkos. VUGD Balvu daļas komandieris Alvis Romāns pēc tehnikas iesvētīšanas atzina, ka priecājas par garīgām vērtībām, kas ugunsdzēsējus pavadīs viņu darbā.

Edgars Gabranovs

17.maijā, Ugunsdzēsēju un glābēju dienā, pie VUGD Balvu nodaļas Balvu katoļu baznīcas prāvests Guntis Brūvers iesvētīja autocisternu, pajautājot, kura ir jaunā mašina.

“Visas izskatās jaunas. Pieļauju, ka jūsu pieredzē bijis daudz gadījumu, kurus nevar vienkārši izskaidrot. Piemēram, glābšana noritēja daudz vieglāk nekā ar prātu tas ir saprotams. Esmu dzirdējis liecības par Svētās Agates maizi vai ūdeni, kad, izsaucot ugunsdzēsējus, cilvēki talkā ņem ar svētīto ūdeni. Tas ir brīnums, tās ir liecības, par kurām varbūt bieži nerunā, bet tās ir klātesošas. Novēlu Dieva svētību jūsu darbam! Jūs esat pirmajās rindās, kad lēmumi jāpieņem ļoti ātri,” atgādināja prāvests. VUGD Balvu daļas komandieris Alvis Romāns, uzrunājot kolēģus, atzina, ka 17.maijs ir diena, kad viens otram var uzsist pa plecu, secinot, ka izvēlēta pareizā profesija: “Profesijas ir dažādas, un, gadiem ejot, cilvēki nereti izvērtē, kāds ir *sausais atlikums*? Mēs varam atcerēties notikumus un situācijas, kad esam glābuši, darijuši un dzēsuši.

Atcerēties to, kas apliecina mūsu darba nepieciešamību. Var teikt, ka ir supervaroņi un ir apmetņi, bet mēs bez apmetņiem varam izdarīt to pašu. Mēs esam tie varoņi, kuri ikdienā rūpējas par Balvu novada iedzīvotāju drošību. Izbaidiet šo dienu! Tiem, kuriem ir dežūra, novēlu mierīgu dežūru, kā arī to, lai mazāk traģisku notikumu.” Balvu novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs pateicās par darbu, uzsverot, ka ugunsdzēsēju misija ir glābt: “Pēdējās dienās atcerējos kādu stāstu, kad kāds cilvēks meža ugunsgrēkā centās glābt zālē degošu čūsku. *Viņš mēģina čūsku no liesmām izvilkāt, bet čūska – iekost. Viņš atkal un atkal nopūlas čūsku glābt. Kāds pie cilvēka pienāk un jautā, – kāpēc centies čūsku glābt, ja tā nepārtraukti cenšas iekost? Viņš atbildēja: “Čūskas daba ir kost, bet mana daba ir glābt. Čūskas daba nespēj mainīt manu dabu.”* Piekritu komandierim, kurš vēlēja, lai atgādājumu un notikumu ir mazāk. Nereti, izbraucot uz notikumu, daudzi māca, kā jādara darbs, bet tas nemaina jūsu būtību – glābt. Paldies par varoņdarbu, ko jūs darāt bez apmetņiem un liekām sarunām. Komandieris vismaz reizi nedēļā interesējas, kas notiks ar jauno DEPO. Ceram, ja ne šogad, tad nākamgad tā būvniecība uzsāksies.”

*Turpinājums 13.lpp.

Īsziņas

Rēzeknes BJSS komandu. Kaut arī mūsu komandu no čempiona titula šķīra tikai viens punkts, tomēr spraigā cīņā tika piedzīvots zaudējums ar rezultātu 3:4.

“Vadugums” meklē uzņēmīgu jaunieti

Laikraksta “Vadugums” kolektīvs piedāvā darbu jūlijā skolēnam vecumā no 15 līdz 20 gadiem (ieskaitot), kurš iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādē. Darba pienākumus ietilpst publikāciju (interviju, aptauju, rakstu, foto-stāstu) sagatavošana. Tāpat aicinām savā komandā arī žurnālistu uz nenoteiktu laiku. Tālrunis nr. 29360850.

Pirmatskaņos latgaliešu autoru stāstus

Turpinot latgaliešu mūsdienu literatūras iemūžināšanas un popularizēšanas darbu, no 21. līdz 24.maijam raidījuma “Ielūdz Radioteātris” laikā katru vakaru plkst. 22.05 Latvijas Radio 1 ēterā pirmatskaņojumu piedzīvos latgaliešu prozas darbu izlase – stāsti un esejas, kuru autori ir Annele Slišāne, Valentīns Lukaševičs, Raibis (Oskars Orlovs) un Egita Kancāne.

Galda tenisisti izcīnā otro vietu

11.maijā Rīgā norisinājās Latvijas komandu čempionāta galda tenisā 2023./2024. gada sezonas finālsacensības, piedaloties visu līgu labākajām četrām komandām. Šajā sabraukumā Ziemeļlatgales Sporta centra komanda pusfinālā ar rezultātu 4:2 spēja izcīnīt uzvaru pār GTK Hercogs 2 (Kuldīga) komandu, nodrošinot vietu finālā. Finālā, kā iepriekš tika prognozēts, bija jāmērojas spēkiem ar stipro

Nākamajā Vadugumā

● **Strādāt arī var skaisti**
Darbojas laukos

● **Jauka noskaņa Balvu Valsts**
ģimnāzijā
Muzeju nakts

Vārds žurnālistam

Irēna Tušinska

Mani, tāpat kā daudzus šī gada “Eirovīzijas” dziesmu konkursa skatītājus, pārsteidza tajā redzētais. Tieši redzētais, ne dzirdētais. Manā skatījumā, dziesmas konkursā, kā parasti, savā vairumā bija diezgan neizteiksmīgas, izņemot dažas, protams. To gan nevarēja teikt par priekšnesumiem. Kāds pa skatuvi skraidīja plīks, vēl kāds demonstrēja vīrišķīgos pēcpuses apaļumus, iespīlējis stringos. Netrūka ne velnu, ne raganu, ne vizuālo peldkostīmu, ne sarežģītu akrobātikas elementu, nerunājot par iespaidīgajiem gaismas šoviem. Lai gan esmu jau gados un riskēju izklausīties, kā mani vecāki, kuri savulaik apgalvoja, – kad mēs augām, tad gan tā nebija –, tomēr jāteic – šis nu gan bija drusku par traku. Neesmu nekāda homofobe un man nav iebildumu pret homoseksuāļiem, jo visiem ir tiesības dzīvot, kā vēlas. Taču, noskatoties “Eirovīziju”, palika iespaids, ka visi pēkšņi pārvērtušies par bezdzimuma būtnēm, kas sacenšas – kura skatītājus šokēs visvairāk. Manuprāt, šo konkursu vajadzētu pārsaukt par “Eirošoku”, tad nevienam nebūtu iemesla sūdzēties par redzēto. Pēc manām domām, Latvijai vairs nevajadzētu piedalīties šajā apkaunojošajā ārpūtē, bet līdzekļus novirzīt kādam jēdzīgākam mērķim.

Latvijā

Sākusies žoga izbūve uz Latvijas un Krievijas robežas Balvu novadā. Atbilstoši plānotajiem termiņiem būvfirma SIA “Nordes būve” ir sākusi žoga izbūvi uz Latvijas un Krievijas robežas Balvu novadā. Patlaban notiek stabu un žoga sekciju montāža, pirmie darbi paveikti jau vairāk nekā 1000 metru garumā. Nākamais darbu posms būs dzeloņstieples un vārtu montāža. Izbūvējot žogu purvainajās vietās, tiks izmantotas betona pontonu konstrukcijas, kuras speciāli šim projektam izgatavo SIA “LT Betons” un SIA “Skonto Prefab” ražotnēs Latvijā. “Nordes būve” ieguva tiesības veikt žoga izbūves darbus Balvu un Ludzas novadu teritorijā, kopumā 25 kilometru garumā. Atbilstoši līgumam darbus plānots pabeigt līdz šī gada beigām.

Aizdomās par spiegošanu Krievijas specdienestu labā aizturētas divas personas. Valsts drošības dienests (VDD) 13.maijā aizturējis divas personas, tostarp jau iepriekš zināmo taksistu Sergeju Sidorovu aizdomās par spiegošanu Krievijas specdienestu labā. Kriminālprocess pret personām tika sākts 2.maijā saskaņā ar Krimināllikuma pantu par spiegošanu, proti, par neizpauzamu ziņu vākšanu nolūkā tās nodot ārvalstij vai ārvalstu organizācijai tieši vai ar citas personas starpniecību. Kā liecina VDD izmeklēšanas laikā iegūtā informācija, personas nelikumīgi vāca un Krievijas specdienestiem nodeva neizpaužamas ziņas par citām personām, kuras Latvijā tiek turētas aizdomās par spiegošanu un kurām ir piemērots drošības līdzeklis – apcietinājums.

No zemnieku saimniecībām arvien biežāk zog salīdzinoši dārgos augu aizsardzības līdzekļus. Pieaudzis zādību skaits no zemnieku saimniecībām, kas nodarbojas ar augkopību. Ņemot vērā augu aizsardzības līdzekļu augsto cenu un pieprasījumu nelegālajā tirgū, gamadži sākuši pastiprināti apmeklēt saimniecības. Vienas piecu litru augu aizsardzības līdzekļu kannas cena var sasniegt pat 400 eiro, kas zagļiem ir “labs ķēriens”. Izzagtie augu aizsardzības līdzekļi tālāk tiek pārdoti Lietuvā un Latvijā mazdārziņu īpašniekiem vai citiem saimniekiem.

Nepiedalīsies priekšvēlēšanu debatēs krievu valodā. Partiju apvienība “Jaunā vienotība” (JV) un Nacionālā apvienība (NA) nolēmusi nepiedalīties priekšvēlēšanu debatēs krievu valodā. Ņemot vērā sabiedrībā aktualizēto diskusiju par priekšvēlēšanu debašu organizēšanu krievu valodā, JV ieskatā, īpaši kopš Krievijas iebrukuma Ukrainā, ar Latvijas medijiem ir jākomunicē latviešu valodā. Partija uzskata, ka Eiropas Parlamenta (EP) priekšvēlēšanu laikā diskusijām medijos jābūt tikai valsts valodā, tādēļ JV nepiedalīsies priekšvēlēšanu debatēs un raidījumos, kas notiks krievu valodā.

(No apollo.lv, tvnet.lv un delfi.lv)

Jaunsargu nometne

Mācās izdzīvot, nekaitējot dabai

Foto - no personīgā arhīva

Svarīgākais – kopības gars. Lai gan nometnes laikā jaunsargi ieguva daudz noderīgu zināšanu, visvairāk viņiem patika draudzīgā atmosfērā interesanti pavadītais laiks un iespēja iegūt jaunus draugus.

Irēna Tušinska

No 2. līdz 3.maijam Balkanu dabas parkā norisinājās Jaunsargu nometne “Dzīvošana apvidū”, kurā piedalījās 33 dažādu vecumu jaunsargi no Balviem, Rugājiem, Rekovas, Baltinavas, Viļakas, Rēzeknes, kā arī Livānu novada Rudzātiem un Riebiņiem. Patriotiskie jaunieši apguva izdzīvošanas iemaņas dabā – mācījās iekurt ugunsgrūdu, gatavot pārtiku, uzslīst telti, pareizi sakārtot mantas mugursomā un daudz ko citu.

Jaunsardzes instruktors Valentīns Keišs stāsta, ka divu dienu laikā jaunsargi apguva dzīvošanai lauka apstākļos nepieciešamās prasmes. Viņš pauda gandarījumu, ka dažādu vecumu jaunsargu vidū izveidojās lieliska sadarbība, kad vecākie biedri dalījās pieredzē ar jaunākajiem: “Ierodoties nometnē, jaunsargus sadalījām trīs nodaļās un katrai no tām iecēlām komandieri, kurš bija atbildīgs, lai nodaļa vienmēr uz nodarbībām ierastos precīzi laikā un norādītajā vietā. Nometnē piedalījās jaunsargi, sākot no 11 līdz 18 gadu vecumam. Īpaši priecēja, ka viņi labprāt pielietoja “vecākā un jaunākā brāļa” metodi, kad vecākais māca jaunākajam. Šī metode ļoti labi strādā. Bija patīkami, ka vairāk pieredzējušie jaunieši neslēpa *svēci zem pūra*, bet labprāt dalījās zināšanās ar jaunākajiem. Pastāstīja arī par savām kļūdām, iesakot tās neatkārtot.”

Ar lielu interesi nometnes dalībnieki pārņēma Jaunsardzes instruktora, karavīra, kurš piedalījies vairākās militārajās misijās, Valērija Pastara pieredzi, piemēram, kā var nomazgāt ķermeni, iztīkot ar puslitru ūdens. “Šis instruktors stāstīja tik interesanti, ar nelielu humora piedevu, ka jaunieši klausījās, muti pavēruši. Bija prieks skatīties,” stāsta V.Keišs. Tāpat instruktors no Livānietiem iemācīja, kā pareizi salikt mugursomu, lai tās pārnesšana nesagādā muguras problēmas, sevišķi krustu rajonā. Viņš atgādināja, – tā kā karavīra ekipējums, kas ikdienā jāliek plecos, sasniedz svaru 33–34kg, pareizi sakārtota un novietota mugursoma un gurnu jostas izmantošana ir būtiska, jo gurnu josta palīdz atslogot muguru, svaru pārnesot uz kājām. Jaunsardzes instruktors Valērijs Pastars paskaidroja jauniešiem, kā izvēlēties pareizos apavus, apģērbu un apakšveļu, iesakot dot priekšroku dabīgiem materiāliem. Instruktors pievērsa jaunsargu uzmanību pat tādiem šķietami sīkumiem kā zeķu izvēle, jo tiem ir pietiekami liela nozīme, dzīvojot lauka apstākļos.

Jaunsargi apguva arī lauka kaujas iemaņas: mācījās, kā doties uzbrukumā, kā pareizi atkāpties, viņiem bija iespēja trenēties šaušanā ar straiķbola ieročiem. “Šis nodarbības jauniešiem ļoti interesēja,” atklāj instruktors V.Keišs. Nozīmīga loma jaunsargu sagatavošanā ir sportam, tādēļ nometnes dalībnieki spēlēja volejbolu, skrēja stafetes un iesaistījās citās fiziskās aktivitātēs, kā arī asināja prātus, risinot atjautības uzdevumus.

Instruktora Mareka Kuzmina vadībā jaunsargi apguva ugunsgrūdu iekuršanai nepieciešamās iemaņas. Jauniešiem tika dots uzdevums mežā savākt kritušos kokmateriālus un iekurt ugunsgrūdu tā, lai tā liesma pēc iespējas ātrāk pārdedzina tam pāri nostieptu diegu. “Mācījām uz ugunsgrūdu vārit tēju, cept desiņas, uzslīdīt ēdienu. Daudzi jaunieši pirmo reizi dzīvē ēda ugunsgrūdā ceptus kartupeļus un bija pārsteigti, cik tie gardi,” atklāj instruktors V.Keišs. Viena no iemaņām, ko nometnes laikā apguva jaunsargi, bija telts uzcelšana un pareiza tās iekārtošana. “Viņi uzzināja arī to, kā telti pareizi apgulties. Tāpat instruktors uzraudzībā jaunsargi izmēģināja, kā ir stāvēt sardzē, apsargājot nometni,” stāsta V.Keišs.

Divu dienu nometnes noslēgumā jaunsargi pateicās savu

Foto - no personīgā arhīva

Mācās iekurt ugunsgrūdu. Prasme ātri iekurt ugunsgrūdu, kā arī pagatavot uz tā pārtiku noder ne tikai karavīriem, bet visiem, kas brīvo laiku labprāt pavada pie dabas.

Foto - no personīgā arhīva

Apgūst arī kaujas iemaņas. Tā kā izmantot īstus ieročus šiem jauniešiem vēl par agru, viņi trenējās šaušanā ar straiķbola ieročiem, kas šauj ar neliela izmēra bumbiņām.

nodaļu komandieriem un Jaunsardzes instruktoriem, kā arī vēlreiz pārrunāja pieredzēto un zināšanas, ko apguvuši. “Sekoja tradicionālā atsveicināšanās, kad visi nometnes dalībnieki viens otram paspiež roku un atvadas. Pēc tam visi sēdās autobusos un devās mājās,” stāsta V.Keišs, kurš visvairāk gandarīts, ka nometnes dalībnieki guva pozitīvu pieredzi draudzīgā gaisotnē. Arī laika apstākļi nepievīla. V.Keišs pārliecināts, ka pēc šādas nometnes jaunieši ne tikai spēs izdzīvot lauka apstākļos, bet arī darīs to dabai draudzīgi: “Piemēram, iemācījām, ka ugunsgrūdu iekuršanai jāizmanto tikai krituši zari, nevis jālauž no augoša koka. Bērza tāsi var ņemt tikai tik, cik var noplēst ar rokām, nelietojot nazi, lai nekaitētu dabai. Nometnē viņi iemācījās, kā izdzīvot un pabarot sevi, iztīkot bez jebkādiem palīginstrumentiem. Iemācījām pat to, ka, cepot desu uz ugunsgrūda, tā uz zariņa jāuzdur gareniski, nevis šķērsām, citādi desa acumirkli pārdegs un iekritīs ugunsgrūdā. Ir daudz “it kā” sīkumu, kas jāzina, lai izdzīvotu dabā. Tas ir tāpat kā būvēt māju no daudziem sīkiem ķieģeliņiem.”

Kā vērtējat šī gada "Eiroviziju" un tās rezultātus?

Viedokļi

Mums nav par ko īpaši čīkstēt

JĀNIS LOČMELIS, Kubulu pagasta iedzīvotājs, muzikants

Atzišos, ka šogad "Eirovizijas" finālu (arī pusfinālu) no sākuma līdz galam pat nenoskatījos, taču daļu priekšnesumu redzēju. Iespaidus par citu priekšnesumiem biju guvis, jau sekojot līdzī mēģinājumu procesam. Noskatījos, kā Dons nodziedāja – viņa dziesma man patiešām patik. Vēl pirms konkursa tiku teicis, ka it nemaz nesatraucos, kura vieta tiks Latvijas pārstāvim, jo, atšķirībā no daudziem citiem, viņam vismaz ir dziesma. Man

patika interneta komentāros lasīt, ka vieniem no konkursa laureātiem (šķiet, tie bija horvāti) pavaicāja, kam dotu 12 punktus. Tie nosauca Donu, jo viņam esot labākā dziesma. Nebriņšos, ka tieši Dona "Hollow" būs tā, kas sevi pierādīs kā viens no laikā paliekošākajiem šī gada konkursa darbiem. Arī Latvijas pārstāvja nonākšana finālā, par spīti pirms tam izskanējušajam nelabvēlīgajam prognozēm par pēdējo vietu, bija diezgan raibs stāsts. Tādēļ jo īpaši savīļņoja mirklis, kad pusfinālā kā pirmo finālisti nosauca Latviju – tā pati par sevi bija mūsu mazā uzvara. Man gan liekas, ka negatīvās prognozes pirms konkursa tomēr radīja diezgan lielu ietekmi, jo, kāpēc balsot par tādu, par kuru "zināms", ka ir traks atpalcējs. Taču prieks, ka mūsu novadnieks, balvenietis Kaspars Paršinovs kopā ar Donu bija tajā "airBaltic" reklāmas video, kura vadmotīvs – palīdzēt nonākt finālā – , piepildījās.

Ja godīgi, analizējot "Eirovizijas" konkursa rezultātus, Latvijai nav par ko īpaši čīkstēt. Mums ir bijusi Marijas Naumovas uzvara, vēl vairāki augsti rezultāti – trijnieks, piektā, sestā vieta, skaistas dziesmas. Jā, šī konkursa auditorija ir iespaidīga, tādēļ, lai sasniegtu augstus rezultātus, jāskatās visdažādākajiem faktoriem. Svarīgs ir pat uzstāšanās kārtas numurs vai ērtāks konkurentu izkārtojums. Arī veiksmē, jo, piemēram, MarieN pat nevarētu piedalīties, ja tajā gadā no dalības konkursā nebūtu atteikusies Portugāle. Neaizmirsīsim, ka katra

valsts sūta savu, viņuprāt, labāko izvēli. Pat ja konkursā piedalītos 50 pasaules visu laiku skaistākās dziesmas, uzvarētāja tā vai tā būtu viena, un būtu arī tās, kas paliktu pēdējās vietās.

Un vēl viens svarīgs faktors ir konkursa politizēšanās – jo īpaši tagad, kad ir tik nežēlīgi kari. Protams, man pašam ir tāda pat nepatīkama sajūta, ka, redz, notiek dažādi tingeltangeļi, bet tai pašā laikā krīt raķetes, nogalinot bērnus... Rodas jautājumi, vai patiešām tiek darīts viss, lai censtos izbeigt tos slaktiņus? Agrāk vairāk raksturīga bija *kaimiņu būšana*. Bet vairāk politizētība *izlien* tad, kad konkursā nav spilgtu dziesmu.

Par šī gada konkursu sociālajos tīklos varēja lasīt daudz un dažādas diskusijas par un ap "Eiroviziju", tās dalībniekiem, šovu, izskatu un daudzām citām lietām. Daudzi sašutuši par vīriešu pārgērbšanos kleitās un pārlietu atklātu izskatu. Tiku lasījis, ka Latvija arī nevar īsti *kasīties*, jo savulaik Marija Naumova uz "Eirovizijas" skatuves arī pārgērbās. Bet salīdzināt Marijas uzstāšanos, kas bija kā izrāde ar pārgērbšanos, kas galu galā uzsvēra viņas sievišķīgumu, ar to, kas notiek dažos numuros, ir kā salīdzināt pārgērbšanos komēdiju ar praida gājienu. Vai viss, kas notiek "Eirovizijā", man patīk? Noteikti nē. Bet mana pārliedzība ir – labāk lai valstis sacenšas dumjākā vai mazāk dumjā dziesmu karā, nevis īstos.

Ja runājam par uzvarētāja dziesmu, uzreiz

varu pateikt, ka tā noteikti nav manējā, taču tas nebūt nenozīmē, ka citiem tā nepatika. Kuru uzrunāja šovs, kuru – dziesma un tās izpildījums. Man šogad nebija tādu dziesmu, kuru noklausoties, jau uzreiz varētu dungot līdzī. Savukārt, ja runājam par Dona "Hollow", daudzos portālos cilvēki komentēja, ka Latvijas priekšnesumam pietrūka šova. Manuprāt, šim priekšnesumam nemaz nebija vajadzīgs pārmēru dinamiskais šovs. Priekšnesums atbilda tam, par ko ir dziesma. Atcerieties, pirms dažiem gadiem uzvarēja jau iepriekšminētā Portugāle ar pavisam mierīgu dziesmu praktiski bez šova. Pilnīgi pieļauju, ka Donam Eiropā būs tā, kā bija Latvijā, – šovā neuzvarēja, bet pēc tam dziesmas skan un skan.

Redzēju, ka cilvēki rosina Latviju atteikties no dalības "Eirovizijā". Bet kāpēc? Ja paskatās, kur un kā pie mums naudu izšķērdē, tad dalības maksa ir ļoti neliela. Un nebūt ne izšķērdība, ja sevi parādām no labās puses. Vai tas, ka tur ir numuri, kas mums nepatīk, nozīmē, ka viss ir tikai tāds? Un kāpēc lai tieši mēs nebūtu tie, kas rādīs labo paraugu, no kura pat mācīties citiem? Un mūsu māksliniekiem tā tomēr ir iespēja parādīt sevi ļoti lielai auditorijai. Bet kuriem – tas jau lielā mērā ir mūsu, skatītāju, ziņā.

Fakti

♦ 2024. gada "Eirovizijas" dziesmu konkurss bija 68. Ikgadējais "Eirovizijas" dziesmu konkurss, kas notika Zviedrijas pilsētā Malmē.

♦ Par šī gada uzvarētājiem kļuva Šveice – Nemo ar dziesmu "The Code". Šveice žūrijas un skatītāju kopvērtējumā saņēma 591 punktu (365 – no žūrijas, 226 – no skatītājiem). Otrajā vietā ierindojās Horvātija ar 547 punktiem (210 – no žūrijas, 337 – no skatītājiem), bet trešajā vietā – Ukraina ar 453 punktiem (146 – no žūrijas, 307 – no skatītājiem).

♦ Latvija finālā ieņēma 16. vietu ar 64 punktiem (žūrija piešķīra 36 punktus, bet skatītāji – 28 punktus).

♦ Sabiedrības iniciatīvu platformā "Manabalss.lv" tika sākta parakstu vākšana par "Eirovizijai" paredzētā finansējuma novirzīšanu Latvijas sportam. Jau savākti vairāk nekā 10 000 balsu un iniciatīva tiks virzīta izskatīšanai Saeimā.

Tā citādā jau ir pārāk daudz

ARNITA GAIDUKA, Balvu Profesionālās un vispārīgglītojošās vidusskolas skolotāja

Jāatzīst, ka pēdējā laikā arvien mazāk mani sajūsmināja "Eirovizija" kā pasākums, kuru kādreiz gaidīju katru gadu tāpat kā pasaules čempionātu hokejā. Ne īpaši mani sajūsmināja arī mūsu valsts pēdējos gados izvirzītie pārstāvji "Eirovizijai". Tomēr šogad bija savādāk. Atceros Donu jau no muzikālā šova "Talantu fabrika" laikiem. Jau toreiz likās, ka viņa balsis ir neparasti spēcīga tādām jaunām puisēm. Manuprāt, šogad Latvija "Eirovizijai" izvirzīja patiesi spēcīgu dziedātāju, un viņš savu uzdevumu paveica lieliski. Mēs pēc astoņu gadu pārtraukuma atkal bijām finālā. Atzišos, ka, par spīti bukmeikeru prognozēm, manī bija pārliecība, ka pusfinālā tiksīm noteikti. Kas notika finālā? Nezinu, bet Dona uzstāšanās bija lieliska.

Jāatzīst, ka manī jau sen nav šaubu, ka

"Eirovizija" nav tikai par dziedāšanu un par vokālu. "Eirovizijas" uzvarētājs – 24 gadus jaunais Nemo Metlers no Šveices – guva pārliedzinošu lielākās daļas Eiropas dalībvalstu žūriju novērtējumu ar augstāko punktu skaitu – 12. Vairākas reizes esmu pārklājusies "The Code", bet to īpašo skaidrojumu, kāpēc tieši šī dziesma ir "Eirovizijas" uzvarētāja, neizpratu. Es domāju, ka panākumu atlēga ir tieši izpildītājā, viņa personībā. Vai pelnīti? Domāju, ka nē.

Ātri uzmetot skatu no malas, kas notika šajā pasākumā: uz skatuves – zēni svārkos, gariem nagiem, izšķīlies no olas puskauls onkulis, raganiskas sievietes un, kronis visam, sātanisti. Un tam pa vidu ar patiesi ausīm baudāmu dziedājumu "cīnās" daži dziedātāji, tostarp mūsu Dons. Skatoties un klausoties pusfinālā, man jau radās jautājums, – kāpēc mūsu pašu komentētāji uzsver, ka šogad "Eirovizijā" četru valstu pārstāvji būs nebināras personas? Kāpēc tas tiek tā īpaši izcelts? Vienlīdzības labad tad arī vajadzēja nosaukt, cik būs vīriešu un sieviešu dzimuma pārstāvju. Man nav nekādu pretenziju pret netradicionālo orientāciju pārstāvjiem, taču esmu pret īpašu izcelšanu sabiedrībā. Būsim godīgi, homoseksuālisms ir mūžsēns, tikai agrāk tas tika slēpts, jo cilvēki baidījās no diskriminācijas. Uzskatu, ka nav jābaidās, bet nav arī jādemonstrē tas publiski ar dažādām uzvedības formām. Savādāk es raugos uz nebinārā dzimtes identitātes popularizēšanu. Par laimi, runājot arī ar jauniešiem pēc "Eirovizijas", liela daļa pauz sašutumu par konkursa rezultātiem, par pašu uzvarētāju, kā arī par citiem "divaina izskata un uzvedības" māksliniekiem. Tas vieš cerību, ka tomēr šis, man neizprotamās, vērtības vismaz daļa jauniešu uztver kritiski. Bet pieļauju domu, ka daļa, gluži pretēji, gūs apstiprinājumu un *zaļo gaismu* kļūšanai par nebināru personu.

Ielūkojos, kā Vikipēdija definē nebināras personas. Atradu šādu skaidrojumu: "Nebinārā dzimtes identitāte ir dzimtes identitāšu spektrs, kas nav vīriešu vai sieviešu dzimtes identitāte. Dzimtes identitāte ir psiholoģiskas dabas jēdziens un var neatbilst personas faktiskajam fiziskajam stāvoklim. Šīs identitātes nesējus sauc par nebinārām personām, un to identitāte var vienkārši pārsniegt tradicionālo bināro dzimumu sistēmu, būt plūstoša jeb laika gaitā mainīga vīriešu un sieviešu dzimtes kombinācija (bigender, trigender) vai nepastāvēt pilnībā."

Ko nozīmē plūstoša un laika gaitā mainīga vīriešu un sieviešu dzimtes kombinācija? Pēc tā, ko es zinu no psiholoģijas un bioloģijas (ģenētikas), tad cilvēks piedzimst vai nu kā vīrietis, vai sieviete. OK, es piekrītu arī tam, ka homoseksuāls cilvēks jau kopš bērnības, bet vēl vairāk pusaudžu gadiem sāk saprast, ka viņam simpātiski ir sava nevis pretējā dzimuma pārstāvji. Bet nebināra persona? Vai tā nav tāda kā spēle? Es te pasēdēšu un padomāšu, kas es šodien esmu, kā es jūtos – kā vīrietis vai sieviete? Tas, kā es redzu šādas personības: kādu psiholoģisko traumu, kura saistīta ar viņa/viņas seksualitātes vai dzimtes aizskaršanu. Iespējams, pat tas ir tāds uzmanības pievēršanas žests. Ieklausieties Nemo dziesmas "The Code" vārdos! Viņš ir uzlauzis kodu, izgājis cauri ellei, viņš ir beidzot izrāvis no ķēdēm. Dziesmā tiek atklāts, ka nav vienas patiesības, bet tagad viņš ir atradis savu paradīzi. Uz ko iedrošina šī dziesma? Tas ir tāpat kā pateikt: "Hei, pievienojies mūsu pulciņam!" Tas pats ir attiecībā uz Īrijas pārstāvjiem. Viņi taču tika izvirzīti no savas valsts kā labākie, bet tas, ko viņi darīja uz skatuves, manuprāt, bija sātanu slavīnāšana, pat ja tikai uzmanības pievēršanas dēļ.

Bet tas, kas mani pārsteidz vēl vairāk nekā paši izpildītāji un priekšnesumi, ir balsojums!

Gribētu pajautāt tiem visu valstu žūriju pārstāvjiem, par ko tieši šādi augsti punkti – par dziesmu vai personības identitāti? Nē, es nenoliedzu – puisim laba balss (neesmu vokālās mūzikas speciāliste, bet tomēr kaut ko no tā visa saprotu), bet noteikti ne labākā un spēcīgākā. Vai tomēr svārkī un sievišķīgais grims nospēlēja galveno lomu?

Skatījos pusfinālā kopā ar saviem bērniem un, paldies Dievam, viņi šausminājās par šiem neordināriem priekšnesumiem, par ko es esmu priecīga. Lai gan vienmēr mācu pieņemt citādo, nu jau šķiet, ka citādā ir tik daudz, ka zaudējam pamatu daudzās jomās.

Vai Latvijai jāturpina piedalīties "Eirovizijā"? Jā, viennozīmīgi, ir jāturpina. Turklāt ar kvalitatīviem, baudāmiem priekšnesumiem, labu vokālu, kā tas bija šogad. Kāpēc? Tāpēc, lai cilvēki tomēr redz, ka joprojām dažās valstīs ir izpratne par to, kas ir labs, izcils priekšnesums, nevis konkrēto modes tendenču dažādās jomās popularizēšana.

Viedokļus uzklusēja S.Karavoičika

Darbojas mācību uzņēmumos

Realizē idejas uzņēmējdarbībā

Vairāki Viļakas vidusskolas skolēni uzņēmējdarbības zināšanas pielieto praksē – viņi darbojas skolēnu mācību uzņēmumos, veidojot dažādas skaistas un dzīvīgas noderīgas lietas.

Top produkti ādas kopšanai

12.klases skolnieces VIKTORIJA ZEĻENOVSKA un DANA ROMANOVA divus gadus darbojas skolēnu mācību uzņēmumā "AVA". "Mēs ražojam produktus ādas kopšanai – mitrinošus un mīkstinošus lūpu balzamus ar dažādām ēteriskām eļļām un pigmentiem, kā arī ražojam kutikulas eļļiņas, kas ir ideālas ādas mitrināšanai un kopšanai. Vēl viens jaunums mūsu klāstā ir uzacu un skropstu mitrinoša eļļa," atklāja Viktorija.

Jaunietes produktus ražo skolā, mājturības kabinetā. Viktorija priecājas, ka skolas direktore Sarmīte Šaicāne vienmēr atbalsta un sniedz iespēju darboties vienā no brīvajiem skolas kabinetiem. "Lai pabeigtu uzņēmējdarbības kursu, obligāti bija jārealizē savs skolēnu mācību uzņēmums. Izpētījam lūpu balzamu tirgu un konkurenci, sapratām, ka reti kurš uzņēmums izmanto tikai dabīgas izejvielas, tādēļ vēlējamies sniegt cilvēkiem iespēju lietot pārbaudītu un dabīgu produktu. Nu jau šis uzņēmums mums ir vaļasprieks," atklāja Viktorija, piebilstot, ka patīk uzņēmuma izaugsme, jo pagājušajā gadā ražoja tikai lūpu balzamus, šogad produktu klāsts ir daudz plašāks, iepakojumi ir uzlabojušies un produktu kvalitāte ir augusi. Jauniete priecājas arī par iespēju strādāt komandā un neslēpj, ka agrāk nekad nebija domājusi, ka uzņēmums var satuvināt cilvēkus: "Esam izgājušas cauri dažādām nesaskaņām un strīdiem, tomēr dienas beigās vienmēr izlīgstam mieru." Viktorija atzīst, ka dzīvīgas noderēs iegūtās prasmes sadarbības veidošanā, komunikēšanā un sociālo tīklu pārvaldīšanā.

Veido ziedu kompozīcijas

11.klases skolēni KRISTERS BABĀNS un RAIVITA RAGINSKA uzņēmumā veido papīra un kreppapīra dažādu

veidu ziedus un ziedu kompozīcijas, iekļaujot arī LED apgaismojumu. "Savu realizēto produkciju mēs ražojam Viļakas jauniešu mājā. Ideju sākt veidot savu uzņēmumu ieteica skolēnu mācību uzņēmuma mentore Žaklīna Orlovska. Šī ir ļoti interesanta, spriedzes bagāta pieredze, kad sapratu, ka vajadzīga ļoti liela pacietība, lai ražotu šādu produktu, kas ir patiesi smalks darbs. Visvairāk patīk gala rezultāts, jo tas ir burvīgs un pūļu vērts," atzīst Kristers. Ziedus un ziedu podiņus jaunieši ražo ar nodomu, ka tie būs kādam laba dāvana svētkos. Iegūto peļņu, kā atklāj Kristers, sadala godīgi. Raivita par darbošanos uzņēmumā stāsta: "Šī ideja radās ļoti spontāni, pat neapzinoties, cik daudz darba tajā ir jāiegulda. Man ļoti patīk ziedi, bet, tā kā dzīvīgie ziedi ātri novist, izvēlējamies tos veidot no papīra, kas ļaus sirdis radīt prieku katru dienu. No sākuma šķita, ka tas nav nekas grūts, bet ziedu veidošana aizņem daudz laika, kā arī prasa daudz pacietības, jo tas ir ļoti smalks darbs. Man patīk darboties kopējā uzņēmumā, jo, veidojot ziedu kompozīcijas, paralēli varam apspriest mums aktuālas lietas, kā arī esmu iemācījusies, ka nekas nenāk viegli, ir jāpieliek pūles un smags darbs, lai sasniegtu savu iecerēto mērķi!" Jauniete ir priecīga par iegūto pieredzi, kas ir sava veida mārketingu un mūsdienās ir aktuāls.

pat diezgan lielu," atklāj Viktorija.

Produkti. Apelsīnu, lavandas vai piparmētru lūpu balzams ir iecienīta prece. "Visas izejvielas pasūtām no internetveikala. Pēc vairākiem mēģinājumiem, kad eksperimentējām ar proporcijām, sanāca ļoti patikama formula. Uzņēmums nes peļņu,

Foto - no personīgā arhīva

Gādā par skaistumkopšanu. Viktorija (no kreisās) un Dana sava uzņēmuma produktus lieto arī pašas un ir atteikušās no veikalā nopērkamajiem lūpu balzamiem. Viņu uzņēmuma pastāvīgie klienti ir ģimene un, protams, arī vietējie iedzīvotāji, kuri labprāt iegādājas produktus atkārtoti.

Ziedi. Idejas, kā izgatavot ziedus, jaunieši atrada dažādās interneta vietnēs. Protams, bija arī brīži, kad skolēniem

neizdevās izveidot tos tā, lai pašiem patiktu, taču viņi nepadevās un turpināja. Ziedu kompozīcijas veido dažādos krāsu toņos, lai būtu dažādība. "Mūsu uzņēmums ir tapis nesen, tādēļ vēl strādājam pie nosaukuma un logo izveides. Ziedus veidojam pēc skolas, kas ir labs veids, kā pavadīt brīvo laiku, apgūstot jaunas prasmes. Būsim priecīgi saņemt pasūtījumus!" atzina Raivita. Pirmo reizi izveidotus ziedus jaunieši prezentēja skolas tirdziņā.

Laukos

Ganību sezona sākusies

"Mūsu saimniecībā ir septiņas slaucamas govīs un daži jaunlopi, strādājam divatā ar vīru. Ganības ir kā mazs paradīzes stūrītis zemes virsū – tur ir veca mājvieta ar ābelēm, lazdām, apsēm, bērziem, kas speciāli atstāti lopiem, un upīte," stāsta INĀRA LOČMELE no Vectilžas.

Zemes platības, kur pašlaik skaisti zied pienenes un saaugusi sulīga zāle, ganišanai pietiek, govīs ir paēdušas. Ja šogad nebūs tik sausa vasara kā pagājušajā gadā, zāles pietiks arī siena gatavošanai. Tā kā pļavas atrodas patālu no kūts, saimnieki pavasarī piena devējas aizved uz ganībām un rudenī ved atpakaļ uz kūti. Ināra dalās pieredzē, kā vasarās cīnās ar dažādiem knišļiem, kas uzbrūk liellopiem: "Tirdzniecības vietās var iegādāties dažādus pūšamos preparātus, bet esmu pārliecinājusies, ka cena tiem – liela, bet efekts – mazs, tādēļ labāk sajaucu cūku taukus ar samaltām krustnagliņām vai taukus (var arī saulespuķu eļļu) ar aromātiskām eļļām un apsmērēju dzīvniekus." Uz slaukšanas laiku citreiz aizdedzina salmus, lai dūmo, tādējādi atbaida lidojošos kukaiņus. Saimniecei darbos noder ne tikai pieredze, bet arī veterinārās feldšeres zināšanas, kas savulaik iegūtas Smiltēnē. Govīs viņai

Foto - no personīgā arhīva

Ganos. Koki govīm noder, lai karstajā dienas laikā paslēptos no saules stariem un glābtos no kukaiņu uzbrukumiem.

Saimnieks ar mazo gotiņu. "Augumā mazās govīs ir ļoti mīļas un zinātkāras, barības ziņā – pieticīgas, piens viņām ir trekns un bagāts ar olbaltumvielām. Ganību sezonā dod līdz 20 litriem dienā, rudenī tie ir 10 – 12 litri piena," atklāj saimnieki.

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Saimnieces darbs un vaļasprieks. Govīs Inārai gan nodrošina darbu, gan sagādā prieku. "Esmu tas dīvainais cilvēks, kurš slauc govīs trīs reizes dienā. Sirdsapziņa neļauj no rīta līdz vakaram atstāt neslauktu. Man jau ir tie gadi, kad citur darbā vairs ne īpaši vēlas ņemt. Kur aizbrauksi, kam esi vajadzīgs? Lai arī piena iepirkuma cenas nav augstas, piens un bieziens mums ir savs, citreiz arī ķimeņu sieru sasienu," stāsta saimniece. Ikdienā viņa atrod laiku ne tikai ģimenei (ar vīru izaudzināti trīs bērni) un darbam lopkopībā, bet arī dārzam, puķu dobēm, rokdarbiem un amatierteātrim. "Pirms diviem gadiem iebāzu galvu teātrī, domāju – palīdzēšu amatierteātrim līdz skatei... Teātris laikam ir diagnoze, ar kuru saslimst," spriež Ināra.

Lappusi sagatavoja A.Socka

Radošā nedēļa

Skolās prezentē interešu izglītības darbu

Lai arī mācību gada noslēguma posms skolās vienmēr ir darbīgs un atbildīgs, maija otrā nedēļa bija īpaši aktīva, jo tā bija Balvu novada bērnu un jauniešu radošā nedēļa, kad savas prasmes un talantus klātesošajiem atklāja interešu izglītības programmu dalībnieki.

Balvu novada Bērnu un jauniešu centra izglītības metodiķe ILONA SALMANE atklāj, ka kopā ar novada Izglītības pārvaldi tradicionālo jauniešu festivālu šogad nolēma rīkot atšķirīgi. Tā vietā, lai, kā ierasts iepriekšējos gados, skolēnu interešu pulciņu un pašdarbības kolektīvi pulcētos Balvu parkā, kur demonstrētu gada laikā apgūto, šoreiz katrs pulciņš to darīja savā skolā. Izglītības pārvaldes lēmuma pamatā bija ne tikai līdzekļu ekonomēšana, jo pasākums un nokļūšana līdz tam maksā dārgi, bet arī vēlme piedāvāt iespēju parādīt savas prasmes ne tikai dejotājiem un dziedātājiem, bet arī dažādu lietišķo mākslu un citu pulciņu dalībniekiem. “Agrāk viņiem nebija iespēju parādīt savus darbus. Tāpēc šogad šie bērni prezentēja tos katrs savā skolā,” skaidroja I. Salmane, kura priecājas, ka šādā – radošās nedēļas formātā – arī viņa

varēja pārliecināties, ka aktīvi darbojas ne tikai dziedošie un dejuošie skolēni: “Īpaši mazajām skolām šī bija iespēja palielināties ar to, ko viņi dara. Piemēram, Stacijas skolā ļoti skaisti sevi prezentēja pavāru pulciņa dalībnieki, kuri skaistās pavāru cepurēs nodziedāja dziesmu “Mēs, jautrie pavāri” un pēc tam vēl pastaigāja pa zāli, dalot pankūkas. Nu, kur vēl labāk?!”

Arī Balvu novada Bērnu un jauniešu centra direktore AGNESE PUĻČA atzīst, ka Balvu novada bērnu un jauniešu radošais festivāls šogad ieguva citu veidolu: “Bija radošā festivāla nedēļa. Lai arī pietrūka festivāla varenības un kopā būšanas spēka, šī gada formāts deva iespēju redzēt visu izglītības iestāžu interešu izglītības pulciņu piedāvājumu. Es biju Tilžas, Bērzpils un Eglaines pamatskolās, kā arī Balvu Mūzikas skolā. Tā kā skolās festivāla aktivitātes bija integrētas ģimeņu dienas pasākumos, tad tajās valdīja miļums, sirsnība un daudz pateicības. Tā bija kārtējā reize, kad jutos lepna par Balvu novada dziedošajiem kolektīviem Lindas Vītolas vadībā un pūtēju orķestri Egonas Salmaņa vadībā. Skaisti un profesionāli.”

Viļakas vidusskolā. 1. un 3. klases skolēni (attēlā) no teātra pulciņa priecēja skatītājus ar izrādi “Diskotēka diķmalā”. Eiropas dienā Viļakas vidusskolā, savā dzimtajā pusē, atgriezās Sprīdītis (viņa lomā iejutās skolotāja Ineta Lindenberg). “Satikšanās ar skolēniem, viņu vecākiem, skolotājiem un ciemiņiem, kā arī bērniņas taku izstaigāšana kopā ar skolas interešu pulciņu dalībniekiem radīja istu svētku sajūtu. Maijs ir svētku mēnesis, kad godinām ģimenes un māmiņas. Pateicības vārdi izskanēja gan dzejā, gan dziesmās. Sprīdītis aicināja visus klātesošos doties ceļojumā, lai atrastu Lienīti (lomā iejutās skolotāja Ija Krilova) un pakavētos kopīgās atmiņās par piedzīvojumiem tuvējā diķmalā. Noslēgumā visi pulcējās skolas pagalmā pie dižozola, stiprinot savas mājas un ģimeni ar spēka dziesmu!” pastāstīja skolotāja Ija Krilova.

Bērzpils pamatskolā. Vides pulciņa pārstāvji un skolotāja Irida Maderniece (attēlā) māmiņām bija sagatavojuši pārsteigumu. Proti, visi skolēni bija iesaistīti akcijā “Izaudzē dāvanu pašu rokām”. Māmiņu dienas koncerta noslēgumā skolēni māmiņām dāvināja pašaudzētus stādus. Mākslas studija “Ota” un keramikas pulciņš piedāvāja aplūkot izstādi, ar priekšnesumiem priecēja dziedātāji un dejotāji, savukārt sporta aktivitātes piedāvāja sporta pulciņš.

pasākumā apbalvoja skolas čaklākos un aktīvākos skolēnus par sasniegumiem mācību priekšmetu olimpiādēs, dažādos konkursos un sporta sacensībās. Māmiņām bija arī prieks par bērnu pašdarinātiem apsveikumiem un pārsteiguma dāvaniņām.

Īsumā

Aicina piedalīties lasīšanas konkursā

Līdz 9. jūlijam bērniem, jauniešiem, vecākiem, skolotājiem un bibliotekāriem ir iespēja piedalīties konkursā “Lasīšanas stafete”. Izlasot grāmatas un izpildot uzdevumus, var pretendēt uz balvām, kas tiks piešķirtas trim dalībniekiem katrā vecuma grupā. Vairāk par konkursu var uzzināt interneta portālā www.stafete.lv.

Eglaines pamatskolā. Dziesmu “Celiet mani uz akmeņa” dzied Amēlija Jakobsone (attēlā). Ģimenes un Mātes dienas pasākuma ievadā skolas direktore Ilze Burka, uzrunājot klātesošos, teica: “Ar dzeltenām pieneņu pļavām un krāsainiem tulpju paklājiem, ar ziedošiem augļu dārzeņiem un skaistiem svētkiem ir atnācis maijs. Šie svētki ir īpaši, jo tos vienmēr svinam ģimenēs ar saviem tuvajiem un mīļajiem. Ģimene vienmēr ir tas spēks, no kura var pasmelties un gūt atbalstu grūtā brīdī, pacelties spārnos pār visām dzīves likstām,” kā arī atgādināja, ka nav pasaulē labākas vietas kā mājas un ģimene. Svētku pirmajā daļā skanēja koncerts un paldies vārdi ģimenēm par mīlestību, rūpēm un uzmanību, bet otrajā daļā klātesošie vienojās dažādās aktivitātēs, kas radīja kopīgu prieku, azartu un ģimenes vienotību.

Stacijas pamatskolā.

Improvizācijas teātra dalībnieki (attēlā) kopā ar citiem skolēniem (deju kolektīva “Cielaviņa” divu vecuma grupu dejotāji, jaunie dziedātāji, skatuves runas mākslinieces, jauno pavāru pulciņa pārstāvji), kuri piedalās interešu izglītībā, koncertā priecēja māmiņas un citus klātesošos. Pirms priekšnesumiem mammas un ciemiņi izstādē varēja aplūkot bērnu radošos darbus, kas izgatavoti dizaina un tehnoloģiju stundās, kā arī interešu izglītības pulciņu nodarbībās. Tradicionāli Mātes dienas

Balvos “Pilnīgs kosmos”

Sestdien pie Balvu Kultūras un atpūtas centra sapulcējās vienpadsmit dāmu ekipāžas, lai startētu tradicionālajā autoorientēšanās sacensībā “Prieka tūre”. Ziemeļlatgales Sporta centra vadītājs Arnis Voika priecējās, ka godam izdevās īstenot ieceri ar īpašiem pārsteigumiem: “Šī gada knifiņš bija tas, ka pārbaudījumus komandām sagatavoja Balvu novada uzņēmējdarbības veicēji. Tā vienlaikus bija iepazīšanās ar mūspuses zemnieku saimniecībām un tūrisma pakalpojumu sniedzējiem.”

Jau spriež par nākotni. Ziemeļlatgales Sporta centra organizētās “Prieka tūres” līdz šim ir notikušas bez laika kontroles. “To darījām tikai uzdevumu izpildes vietās. Pieļauju, ka nākotnē pamēģināsim koncentrēties uz sacensībām, kad laika kontrole neizpaliks

visas trases garumā. Tiesa, tur ir ļoti daudz nianšu. Kādas? Dalībniecēm jābūt godprātīgām un strikti jāievēro ceļu satiksmes noteikumus.” Pirms starta lūgts atklāt, kādu ceļamaizi vēlas dot dāmām, Arnis vēlēja, lai prieks pavada visas dienas gaitā: “Pats galvenais – ar smaidu uz lūpām, ar vēsu sirdi pildot visus uzdevumus.” Jāpiebilst, ka visas komandas balvā saņēma Skrīveru saldumus, kā arī iespēju spēkratus uzpucēt automazgātuvē. Tāpat A.Voika zināja teikt, ka dāmas kā autovadītājas, salīdzinot ar vīriešiem, ir daudz pedantiskākas un atbildīgākas. “To varu teikt pēc savas pieredzes, vērojot sievas braukšanas prasmi. Tur nav ko piebilst,” viņš piebilda.

Novēl veiksmi.

Sacensību galvenais tiesnesis Jānis Melnis informēja, ka šogad trases garums ir 180 kilometri. Tāpat viņš dāmām atklāja, kur un kā strādā navigācija: “Piemēram, braucot uz zemnieku saimniecību “Mītkes”, navigators jūs iavedīs pļavā.”

“**Pilnīgs kosmos**”. Rēzeknes novada komandas pārstāves Dagnija Dekšne, Aiva Staņislavska, Sarmīte Vonoga, Elvita Kotāne un Lāsma Rancāne neslēpa, ka autoorientēšanās sacensībās nepiedalās pirmo reizi: “Kas mudina braukt? Tas ir jautrs pasākums, kur varam *atslēgties* no ikdienas rutīnas. Pirmajā gadā dabūjām pirmo vietu, bet otrajā gadā – otro. Kā būs šogad? Atkal pirmā!” Jāsecina, ka dāmas nekļūdījās un patiesi kļuva par čempionēm. Pirms starta taujātas, kas jādara, lai būtu pirmās, viņas pavēstīja, ka vissvarīgākais ir komandas gars: “Mums ir strikti sadalīti pienākumi. Piemēram, viena brauc, otra skatās, lai nepārkāptu ceļu satiksmes noteikumus. Tāpat ir atbildīgās, kas vēro apkārtni un lūko karti. Ir arī galvenā skrējēja.” Interesanti, ka pirms trīs gadiem, kad dāmas pirmo reizi startēja komandā, viņām nebija bērnu. Tagad ir visām! Vai braucieni iespaidā? “Tā var teikt, jo, atbraucot jautrā noskaņojumā, viss notiek,” jokoja “Pilnīgs kosmos” sportistes. Nopietni runājot, bērni rāvās braukt līdzī. Pretiniecēm viņas vēlēja baudīt laiku, pēc rezultāta neskrienot... Jāpiebilst, ka žūrija komandai piešķīra nomināciju “Labākais noformējums”.

“**Zibens skrūves**”. Baiba Baranavska, Dace Sārtaputna, Līga Smiltēna Ločmele un Anda Smiltēna no Bērzkalnes pagasta atklāja, kā viņas raksturo nosaukums: “Dažreiz esam kā zibeņi, dažreiz – kā skrūves. Esam pozitīvas. Pretiniecēm novēlam veiksmi, azartu un prieku, bet uzvaru izcīnīsim mēs.” Dāmas

“**Balvu vilcenes**”. Ieva Leišavniece, Krista Medne, Agnese Orlova un Sintija Sērmūkša smēja, ka nevarēja nepedalīties sieviešu solidaritātes braucienā: “Goda lieta – pārstāvēt Balvus. Sāncensēm novēlam jauku laiku, lai veiksmīgs starts un veiksmīgs finišs, lai prot godam zaudēt “Balvu vilcēnēm”. Mēs esam sportistes – par godīgu sāncensību. Mēs esam MURRR...” Vilcenes saņēma nomināciju “Atraktīvākā komanda”.

autoorientēšanās sacensībās startēja pirmo reizi. “Mēs esam mammas brīvsoli,” viņas smēja.

Autoparāde un orientēšanās tūre - 2024 18.05.2024

N.p.k.	Komandas nosaukums	Balvi	Zāģētava	Kotīņi	Liepas	Atspole	Amatnieki	Mītkes	Ezerīči	Kapulejas	Jaunbērziņi	Dērzpils	Rugāji	Geolmājas	Punkti	Vieta
		P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P			
1.	Pilnīgs kosmos	2	1	2	2	3	1	3	4	7	6	2	7	3	43	1
2.	Balvu vilcenes	3	2	1	3,5	4	6	1	5	7	3	6	1,5	2	45	2
3.	Draudzības policija	1	6	3	1	1	2	5	10	7	1	1	10,5	1	49,5	3
4.	Pučētis	4,5	8	9	10,5	9	9	7	1	2,5	2	7	1,5	5	76	4
5.	Air Lili	9,5	5	6	5,5	8	4	8	2	2,5	5	5	8,5	10	79	5
6.	Savvaļas ogas	9,5	4	10	5,5	2	5	6	6	10	11	4	4,5	4	81,5	6
7.	Vilaka Zolata	6,5	10	8	3,5	11	8	6	3	2,5	4	8	10,5	6	87	7
8.	Riekstiņu mafija	11	11	4	8	5	3	4	7	7	9	11	4,5	8	92,5	8
9.	Pirmklasnieces	4,5	9	5	8	6	10	9	9	2,5	8	9	4,5	11	95,5	9
10.	Zibens skrūves	8	3	7	8	7	11	2	11	11	7	10	4,5	9	98,5	10
11.	Detektīvmaitenes	6,5	7	11	10,5	10	7	10	8	7	10	3	8,5	7	105,5	11

“Draudzības policija”. Līga Zaharāne, Inga Kraine, Natālija Pauliņa, Svetlana Jaudzema un Zane Buculāne no Balviem, Rēzeknes un Jēkabpils oficiāli paziņoja, ka ir “Draudzības policija”. Viņas nepiekrita žurnālista versijai, ka pašas pārkāpj noteikumus. Kāpēc? Kopā ar dāmām startēja četrkājainā Šeila. “Policijai bez suņa neiztik. Viņa ir īpaši apmācīta rūkt uz nedraudzīgajiem,” paskaidroja dāmas. “Paldies Dievam, nerūc,” priecājās žurnālists. Nopietni runājot, dāmas piedzīvojumu meklēšanu motivēja ar to, lai nav jāstāv pie pannām. “Vīriem nebija izvēles. Kādu vietu izcīnīsīm? Bez komentāriem. Tos nevar sniegt, kamēr lieta nebūs pabeigta,” paskaidroja *policistes*.

“Riekstiņu mafija”. Žūrija šo komandu nominēja kā “Jaunākais auto”. Laura Circene, Madara Circene, Melānija Husāre un Sintija Ločmele no Baltinavas novada lepojās, ka pārstāv zemnieku saimniecības “Riekstiņi” un “Amatnieki”. Viņas atgādināja, ka visas sievietes ir bīstamas: “Mūsu “Riekstiņu” boss sarūpēja visu nepieciešamo, lai mēs labi nostartētu. Boss ir vērā ņemams vīrs. Bosam novēlam veiksmīgu sezonu, lai turpina būt tikpat pretimnākošs. Kāda būs raža? Laba!”

“Pirmklasnieces”.

Andžela Mežkute un Elīza Šķēle no Balviem sprieda, ka sacensības nodrošina labu iespēju atpūsties: “Pretiniecēm novēlam iemācīties kaut ko jaunu, lai veicas! Mēs piedalāmies priekā pēc, jo katrs pārbaudījums ir jaunas zināšanas.” Lūgtas atklāt, kāpēc izvēlējušās savdabīgu komandas

nosaukumu, Andžela un Elīza nosmēja, ka skolēniem ir bezrūpīga dzīve. “Mēs arī gribam mācīties, izbaudot jaunus piedzīvojumus, atklājot jaunas vietas,” paskaidroja pirmklasnieces. Interesanti, ka tiesneši pirmklasniecēm piešķīra nomināciju “Organizatoru simpātija”.

“Savaļas ogas”. Mārīte Zujāne, Evita Baraņņika, Sigita Glāzniece un Jolanta Dille no Balviem ir pieredzējušas autobraucējus. Viņas smaidot noteica, ka pretiniecēm novēl elpot putekļus: “Bez traumām, bet lai pakļūp un

papēdis nolūzt. Lai uzvarētu, nepieciešams labs noskaņojums un veiksmē. Obligāti nav jāuzvar, obligāti ir jāizbauda diena!” Pērn viņas izcīnīja 2.vietu. “Mēs esam mežonīgas, nepieradinātas, indīgas un skaistas. Vai iekārojamas? Obligāti,” sprieda *odziņas*.

“Detektivmeitenes”. Solvita Nikolajeva, Elvita Lībiete un Agnija Briedīte no Alūksnes un Gulbenes atklāja, ka pirmo reizi startēt mudināja alkas pēc piedzīvojumiem: “Kādus iespaidus vēlamies gūt? Tikai pozitīvus, neizpaliekot humoram. Pretiniecēm novēlam labus, bet ne tik labus kā mums rezultātus.”

“Viļakas zolata”. Ineta Podiņa, Diāna Ameļčenkova, Santa Ivanova, Astrīda Logina un Gita Valtere lepojās, ka pārstāv Viļaku: “Atbraucām, lai atpūstos. Vakarā bērņus lutināsim ar šašliku un saldējumu. Mēs būsim pirmās, kaut gan nav nozīmes no kura gala.” “Viļakas zolata” saņēma nomināciju “Pieredzējušākais auto”.

“AIR LILI”. Pilotēs Linda Liepiņa, Ilze Kupča, Līga Viksniņa, Inga Mihailova no Balviem atzina, ka komandas nosaukumā atrodami viņu vārdu pirmie burti: “Kāpēc ‘air’? Gribam lidot! Pretiniecēm vēlam degsmi. Galvenais ir piedalīties, gribam gūt pozitīvas emocijas. Lai uzvarētu, nepieciešama veiksmē, enerģija un uzmanība.”

“Pučēitis”. Līgita Bendzule, Ilga Jermacāne, Līga Ikstena un Ieva Berne atklāja, ka sacensībās piedalīties mudina azarts: “Lai navigācija visām parāda pareizo ceļu. Mēs atbraucām izklaidēties, nevis sacensties. Tiesa, ceram uz pašu labāko rezultātu. Kāpēc šāds komandas nosaukums? Mēs taču esam meitenes kā pučēitis... Galvenais, lai laba blīve starp stūri un sēdeklī.”

Sagatavoja E.Gabranovs

Jaundzimušie

Būs Olivija. 30.aprīli pulksten 14.18 piedzima meitenīte. Svars – 4,030kg, garums 53cm. Meitenītes vecāki Diāna Rēvalde un Mairis Sirmacis no Balviem stāsta, ka šis ir viņu pirmais bērniņš. “Otrajā ultrasonogrāfijas pārbaudē uzzinājām, ka mūsu vēlēšanās piepildījies – būsīm vecāki meitiņai, kā arī gribējām,” priecīgi teic Diāna un Mairis, piebilstot, ka arī vārds jaundzimušajai jau iedots. Viņa būs Olivija. “Tiklīdz zinājām, ka gaidām meitiņu, sākām meklēt atbilstošākos vārda variantus un beigās palikām pie diviem – Odrija un Olivija. Citus nemaz neskatījāmies un nemeklējām, jo šie palika atmiņā visvairāk. Beigās tomēr nolēmām par labu vārdam Olivija – bez

Gan pati, gan bērni dzimuši Balvos. 3.maijā pulksten 12.34 piedzima meitenīte. Svars – 2,865kg, garums 57cm. Jaundzimušās vecākiem Rasmai Lišikai un Jānim Vīgantam no Gulbenes šis ir pirmais kopīgais bērniņš, bet ģimenē vēl aug divi bērni – Rinalds, kuram ir 11 gadi, un trīs gadus mazā Renāte. “Novembrī bijām uz pārbaudi Ģenētikas centrā Rīgā un tur arī uzzinājām, ka gaidām meitiņu. Godīgi sakot, par mazuļa dzimumu neiespringām, jo mājās jau ir gan dēls, gan meita,” skaidro Rasma un Jānis. Jau nie vecāki stāsta, ka vēl pirms tam, kā uzzināja mazuļa dzimumu, uz lapas izrakstīja iepa-

tikušos vārdu variantus gan puisītim, gan meitenītei. Taču, kad kļuva skaidrs, ka tā būs meitiņa, no visiem izrakstītajiem variantiem vajadzēja izvēlēties vienu. “Sākumā bija doma mazo par godu manai mirušajai mammai saukt par Anitu, taču tad Jānim iepatikās vārds Stella. Likās, kāpēc gan ne?! Pie šī vārda varianta arī palikām,” teic nu jau trīs bērnu mamma. Viņa stāsta, ka pati savulaik dzimusi Balvos, bet vēlāk arī visi trīs bērni. “Teikšu, kā ir, dzemdību nodaļā jutos kā kūrortā: istabiņas – skaistas, izremontētas, personāls – laipns, pretimnākošs, un blakus vēl Jānis, kurš palīdzēja aprūpēt meitiņu, kamēr atkopos no ķeizargrieziena operācijas. Vienkārši prieks,” atzīst nu jau trīs bērnu mamma.

Saņem labāko dzimšanas dienas dāvanu. 26.aprīli pulksten 12.16 piedzima meitenīte. Svars – 3,550kg, garums 56cm. Meitenītes mamma Kristīne Daukste no Balviem stāsta, ka šis ir viņas pirmais bērniņš. “Kamēr vēl nezināju gaidāmā bērniņa dzimumu, sapņoju par puiku, bet otrajā ultrasonogrāfijas pārbaudē daktere paziņoja, ka mums ar vīru Gintu tomēr būs meitenīte. Nu ja meitiņa, tad meitiņa, protams, tāpat bijām priecīgi,” teic jaunā māmiņa. Tiklīdz bija zināms gaidāmā mazuļa dzimums, jaunie vecāki ķērās pie atbildīgā vārda došanas uzdevuma un cītīgi izstudēja vārdadienu kalendāru. Sākumā bija padomā vairāki vārda varianti kā, piemēram, Marija, Elizabete vai Arīna. Taču tad topošais tētis izdomāja, ka jaundzimušo varētu saukt par Lauru. Arī Kristīnei šis vārds iepatikās, viņa ar vīru apspriedās un nolēma, ka tā arī paliks – būs Laura. Jaunā māmiņa stāsta, ka mediķu noliktais dzemdību datums bija no 27.aprīļa līdz 1.maijam, bet Laura piedzima 26.aprīlī. “Man pašai dzimšanas diena 29.aprīlī, tāpēc cerēju, ka mazā piedzims pirms vai pēc manas dzimšanas dienas datuma – negribējās, ka abām svinības būtu vienā dienā. Mana vēlme piepildījās, un trīs dienas pirms savas jubilejas saņēmu labāko dāvanu – meitiņu,” priecājas Kristīne. Jaunā māmiņa stāsta, ka Laura izskatās pēc tēta meitas, vismaz tā apgalvo visi, kas viņu redzējuši: “Ginta sejas vaibsti un matiņi. Vispār viņa mums ļoti mierīgs un labs bērniņš, naktīs ļauj arī pagulēt.”

Vēl dzimuši:

6.maijā pulksten 20.17 piedzima meitenīte. Svars – 3,385kg, garums 50cm. Meitenītes mamma Evija Biksāne dzīvo Balvos.

7.maijā pulksten 5.03 piedzima meitenīte. Svars – 4,045kg, garums 55cm. Meitenītes mamma Samanta Jansone dzīvo Gulbenē.

8.maijā pulksten 5.46 piedzima puika. Svars – 3,900kg, garums 55cm. Puisēna mamma Nataja Martuzāne dzīvo Alūksnē.

9.maijā pulksten 16.21 piedzima meitenīte. Svars – 3,110kg, garums 51cm. Meitenītes mamma Sigita Filipčenko dzīvo Preiļos.

10.maijā pulksten 11.39 piedzima meitenīte. Svars – 4,770kg, garums 56cm. Meitenītes mamma Santa Voropajeva dzīvo Alūksnes novada Alsviķu pagastā.

Aprīlī

Reģistrēti mirušie

Baltinavas pagastā

Aivars Kašs (1956.g.)
Irēna Laganovska (1942.g.)
Aleksandrs Smirnovs (1952.g.)

Bērzkalnes pagastā

Olga Trofimova (1939.g.)

Kupravas pagastā

Nikolajs Burijs (1939.g.)

Lazdulejas pagastā

Vladimirs Petrovs (1955.g.)

Lazdukalna pagastā

Agnese Akmene (1925.g.)
Pēteris Leitāns (1944.g.)

Medņevas pagastā

Francis Bratuškis (1936.g.)
Terēze Logina (1944.g.)

Rugāju pagastā

Margarita Stradiņa (1927.g.)

Susāju pagastā

Franciska Bukovska (1953.g.)

Šķilbēnu pagastā

Virģinija Ivanovska (1935.g.)
Monika Keiša (1934.g.)

Stefānija Matisāne (1927.g.)

Tilžas pagastā

Ilgvars Kolčovs (1960.g.)
Anna Zelča (1936.g.)

Vecumu pagastā

Līvija Kokoreviča (1938.g.)

Viksnas pagastā

Juris Lielbārdis (1951.g.)

Viļakas pilsētā

Lucija Krauja (1947.g.)
Valerjans Žabars (1944.g.)

Balvu pilsētā

Olga Baranova (1923.g.)
Vera Borisenko (1940.g.)
Ainis Daņilevičs (1957.g.)
Olga Ignatjeva (1941.g.)
Marta Pušpure (1939.g.)

VUGD svin profesionālos svētkus

Dzimšanas dienā uzņem ciemiņus

Atzīmējot Ugunsdzēsēju un glābēju dienu un Ugunsdzēsības Latvijā 159. gadadienu, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) 17.maijā rīkoja Atvērto durvju dienu visās VUGD daļās un posteņos. Ciemiņus uzņēma arī VUGD Balvu daļas ugunsdzēsēji glābēji.

Atvērto durvju dienā, 17.maijā, VUGD aicināja ikvienu interesentu nākt ciemos pie ugunsdzēsējiem glābējiem, solot mazos un lielos apmeklētājus iepazīstināt ar savu darbu ikdienu, izrādīt ugunsdzēsības depo un speciālo tehniku, kā arī ļaut izmēģināt un pielaikt ugunsdzēsēju glābēju aizsargtērpus, sniegt atbildes uz visiem interesējošiem jautājumiem, atgādināt par drošību un pastāstīt par iespējam nākotnē kļūt par ugunsdzēsēju glābēju.

Šo izdevību izmantoja arī piecpadsmit pirmsskolas izglītības iestādes "Pīlādītis" pirmsskolas vecuma bērni kopā ar skolotājiem Ilgu un Jolantu. Lai gan vairums no viņiem šeit ciemojušies arī pērn, dažiem šis bija pirmais ugunsdzēsēju depo apmeklējums. Bērnu darza audzētāji sīki izpētīja ugunsdzēsēju glābēju autocisternu un ekipējumu, iekāpa autocisternas kabīnē, pasēdēja uz kvadracikla un izmēģināja, kā ir dzēst ugunsgrēku, rokās turot smagās ūdens šļūtenes. Ar lielu interesi bērni klausījās stāstījumu par šīs profesijas pārstāvju ikdienu, uzzinot daudz interesantu faktus.

Ciemiņu vidū bija septiņgadīgais Jaroslavs no Ukrainas, kurš divos Balvos pavadītajos gados iemācījies tekoši runāt latviešu valodā. Jaroslavs apgalvoja, ka Ukrainā ir redzējis daudz ugunsdzēsēju mašīnu un nākotnē labprāt pats kļūtu par ugunsdzēsēju glābēju, jo šie vīri ir īsti varoņi. Ar tikpat lielu interesi tehniku pētīja un ugunsdzēsēja glābēju stāstīto klausījās viņa dvīņu māsa Eva.

Savukārt sešgadīgajam Mairim ugunsdzēsēju depo jau labi pazīstams, jo ciemojies šeit pagājušajā gadā. Zēns labprāt vēlējas atsmaidzināt nedaudz piemirstās zināšanas. Strādāt šajā profesijā Maris gan negribētu, jo tas ir grūts darbs un no uguns viņam ir bail, tāpēc mājās Mairis vienmēr uzmanās no liesmām. Puišs apgalvoja, ka bērnu darzā bieži tiek stāstīts par drošības jautājumiem, tādēļ viņš zinās, kā rīkoties ugunsnelaimes gadījumā.

VUGD Balvu daļas ugunsdzēsējs glābējs Māris Kušners, kurš šajā darbā aizvadījis 16 gadus, apgalvoja, ka 17. maijā tiešām jūtas kā svētkos: "Protams, ir svētku sajūta. Šorīt mūs sveica ne tikai mūsu daļas priekšnieks un dienesta vadība, bet arī pašvaldības pārstāvji. Visi ciemiņi nāca ar gardumiem. Šodien saņemam arī dāvanu – jaunu autocisternu. Vai būs laba, redzēsim, kad sāksim strādāt. Galvenā atšķirība – tā var braukt arī bezceļu apstākļos, pa lauku apvidiem, jo pārējās mūsu automašīnas tam nav piemērotas." M.Kušners pastāstīja, ka ugunsdzēsēju depo svētku dienā darbs nerimst. Kad nav izsaukumu, notiek dažādas apmācības. "Piektdienās, arī šodien, apgūsim bezpilota gaisa kuģa jeb tā sauktā drona darbību, ko visbiežāk izmanto cilvēku meklēšanai vai lielu ugunsgrēku gadījumos," pastāstīja ugunsdzēsējs glābējs. Savukārt saviem kolēģiem profesionālajos svētkos viņš novēlēja: "Lai sausas šļūtenes!"

Foto - I.Tušinska

Interesē pilnīgi viss. VUGD Balvu daļas ugunsdzēsējs glābējs Mārtiņš Vecais labprāt izrādīja bērniem autocisternu, ar kuru dodas dzēst ugunsgrēkus. Mazie apmeklētāji uz jautājumu, cik sver milzīgā ugunsdzēsēju automašīna, saņēma atbildi – 18 tonnas. Izrādās, tas ir tieši tikpat, cik sver divi lieli ziloņi. "Mūsu tehnika ir ļoti smaga, pat kāpnes sver 18 kilogramus, bet to garums ir 35 metri," apgalvoja M.Vecais. Savukārt taujāts, cik automašīnas parasti dodas dzēst ugunsgrēku, viņš atklāja, ka katrs gadījums ir atšķirīgs. Taču, ja aizdegies bērnu darzs vai skola, to dzēst dosies sešas ugunsdzēsēju mašīnas, jo tie ir paaugstinātas bīstamības objekti.

Foto - I.Tušinska

Klausās ar interesi. Mazā Dina (foto), kura šeit ciemojās pirmo reizi, ļoti uzmanīgi klausījās pilnīgi visu, ko stāstīja ugunsdzēsējs, un uzdeva daudz jautājumu. Taujāta, kas no dzirdētā un redzētā viņu visvairāk pārsteidza, meitene atbildēja: "Tas, ka ugunsdzēsēju automašīnas sver 18 tonnas." Pēc depo pavadītās dienas meitene jutās tik iedvesmota, ka apgalvoja: "Man tagad ir divas profesijas, par ko gribētu kļūt nākotnē – skolotāja dārziņā vai ugunsdzēsēja." Tā kā šajā profesijā jābūt fiziski stiprai, Dina apņēmusies turpināt sportot un vingrot: "Jau tagad ar riteni varu nobraukt piecus kilometrus."

Kabīnē vēl interesantāk. Sešgadīgais Ivo (pirmais no labās) ugunsdzēsēju depo apmeklēja pirmo reizi. Viņu pārsteidza milzīgās ugunsdzēsēju autocisternas un cik daudz tajās ir dažāda aprīkojuma. "Bet visvairāk mani pārsteidza, cik ātri viņiem jāsaģērbjas un jāiekāp mašīnā, lai dotos uz izsaukumu," piebilda puišs. Lai gan no uguns nebaidās, Ivo negribētu strādāt par ugunsdzēsēju. Abildot uz jautājumu, – kāpēc? –, puišs atteica: "Jo tas ir ļoti grūts darbs un viņiem jāprot ļoti ātri saģērbties." Tiešām, ugunsdzēsējam glābējam, saņemot izsaukumu, jāizbrauc uz degošo objektu 90 sekunžu laikā.

Foto - I.Tušinska

Informē VUGD

Deg elektrības vadi

8.maijā pusdesmitos no rīta saņemts izsaukums uz Balvu novada Bērziņu pagastu, kur vienkārša dzīvojamā mājas bēniņos dega elektrības vadi 0,01 m² platībā. Ugunsgrēks likvidēts pirms VUGD ierašanās.

Kaimiņi izglābj cilvēku

9.maijā plkst. 15.20 VUGD saņēma informāciju par izcēlušos ugunsgrēku Balvu novada Kubulu pagastā. Ierodoties izsaukuma vietā, ugunsdzēsēji glābēji konstatēja, ka dzīvojamā mājā dega gulta un grīda 6 m² platībā. Pirms VUGD ierašanās kaimiņos dzīvojošie cilvēki no mājas izglāba vienu cilvēku, kurš tika nodots Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta mediķiem. Plkst. 16.35 ugunsgrēks tika likvidēts.

Aizdegas krēsls

10.maijā puspiecos vakarā ugunsdzēsēji glābēji saņēma izsaukumu uz Balvu novada Šķilbēnu pagastu, kur divstāvu dzīvojamā mājas virtuvē dega krēsls 1 m² platībā. Ugunsgrēks likvidēts pirms VUGD ierašanās.

Deg elektrības stabs

11.maijā īsi pirms vienpadsmitiem dienā tika saņemts izsaukums uz Balvu novada Viksnas pagastu, kur dega elektrolīnijas balsts 1 m² platībā.

Sakārtoto brauktuvi pēc avārijas

12.maijā puspiecos no rīta glābēji devās uz Vidzemes ielu Balvos, kur bija noticis ceļu satiksmes negadījums. Ierodoties notikuma vietā, tika konstatēts, ka vieglā automašīna ir iebraukusi apmalē, cilvēku iekšā nebija, bet uz ceļa braucamās daļas bija izlijis dzesēšanas šķidrums. Ar absorbenta un roku rīku palīdzību brauktuve tika sakārtota.

Sadeg automašīna un motocikli

12.maijā plkst. 21.53 ugunsdzēsēji glābēji saņēma izsaukumu uz Balvu ielu Viļakā, kur dega garāža un tajā esošie četri motocikli, kvadracikls un vieglā automašīna 260 m² platībā. Plkst. 02.29 ugunsgrēks likvidēts.

Deg kūla

18.maijā ugunsdzēsēji saņēma trīs izsaukumus uz kūlas ugunsgrēkiem. Vienā no tiem viņi devās uz Balvu ielu Viļakā, kur kūla dega 40 m² platībā.

Informē Aizsardzības ministrija

Atklāj informatīvo kampaņu "Bruņojies ar zināšanām"

14.maijā Aizsardzības ministrija atklāja informatīvo kampaņu "Bruņojies ar zināšanām", kuras mērķis ir veicināt krīzes gatavības kultūru Latvijas sabiedrībā, lai ikviens iedzīvotājs zinātu, kā pareizi rīkoties dažādās neparedzētās situācijās.

Ziņu portāla "Sargs.lv" sadaļā "72 stundas" līdzās bukleta "Kā rīkoties krīzes gadījumā" jaunākajai redakcijai būs pieejama arī rokasgrāmata "Kā rīkoties kara gadījumā", kas tapusi, mācoties Ukrainas pieredzes cīņā pret Krievijas okupācijas armiju.

Rokasgrāmatā "Kā rīkoties kara gadījumā" varēs uzzināt par krājumu veidošanu, komunikāciju un informācijas meklēšanu, rīcību apšaudes laikā vai nonākot kaujas zonā, savas mājvietas sagatavošanu kā patvēruma vietu, psiholoģisko noturību kara laikā, kā arī tajā iekļauta cita svarīga informācija par kara pārvarēšanu.

Informē robežsardze

3.vieta Iekšlietu ministrijas čempionātā

26.aprīlī Iekšlietu ministrijas čempionāta sacensībās basketbolā Valsts robežsardzes komanda ieguva 3.vietu. 1.vietu izcīnīja Valsts policijas komanda un 3.vietā ierindojās Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta komanda. Sacensības norisinājās Rīgā, Iekšlietu ministrijas Veselības un sporta centra sporta zālē, un tajās piedalījās piecas Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu komandas. Valsts robežsardzes komandas sastāvā spēlēja arī Rītvārs Klodžs no VRS Viļakas pārvaldes.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Saruna ar novadnieci

Mājas – miera un atpūtas sala

Aija Socka

“Fārnboras Universitātē sagatavoju pirmsskolas pedagogus, vadu nodarbības vairākos pirmsskolas pedagogijas priekšmetos. Tagad, kad bērni ir paauguši lielāki, ir laiks pašai turpināt studijas – drīzumā sākšu studēt doktorantūrā,” atklāj novadniece ZANDA FABRIKS, kura dzīvo Anglijas dienvidos netālu no Čičesteras pilsētas.

Pastāstiet, lūdzu, kā izveidojusies dzīve svešā zemē.

– Anglijā esmu jau 18 gadus, atbraucu uz šejieni 2006. gadā, kad vecākā meita Agnese bija sešus gadus veca. Latvijas skolā viņa vēl nebija sākusi iet, bet šeit, Anglijā, bērni dodas uz skolu jau četrus gadus vecumā. Agnese uzsāka mācības uzreiz 2. klasē un ātri iejutās jaunajā vidē. Sākumā, protams, bija kultūrsoks, ko palīdzēja pārvarēt ģimene un apkārtnieji cilvēki, kurus šeit satiku.

Kur un par ko pašlaik strādājat, kādi ir darba pienākumi?

– Latvijā nostrādāju astoņus gadus par skolotāju. Atbraucot uz Angliju, sapratu, ka vēlos turpināt darboties izglītības jomā. Iesāku strādāt bērnudārzā par skolotājas palīdzi, vēlāk iestājos universitātē studēt pirmsskolas izglītību bakalaura programmā. Līdz ar izglītības iegūšanu septiņus gadus nostrādāju par bērnudārza vadītāju. Sākums, protams, nebija viegls, jo vajadzēja pielāgoties jaunai videi un izglītības sistēmai, bet man vienmēr ir bijuši un joprojām ir brīnišķīgi un atbalstoši kolēģi. Kad jau biju bērnudārza vadītāja un pieņēmu darbā jaunus darbiniekus, vienmēr atcerējos, cik svarīgi man savulaik bija saņemt atbalstu, kas palīdzēja iejusties un ilgus gadus palikt darbā. Vadot bērnudārzu, paralēli sāku lasīt lekcijas universitātē, līdz pirms trim gadiem par manu galveno nodarbošanos kļuva lektors darbs. Paralēli darbam universitātē darbojos kā eksperts valdības izstrādātā pirmsskolas izglītības iestāžu attīstības programmā, gatavoju arī savu pirmo zinātnisko publikāciju, kas ir nesena pētījuma rezultāts.

Universitātē strādāju četras dienas nedēļā, tādēļ ir iespēja vienu dienu no nedēļas nogales atvēlēt tādām amizantām darbām, kas ir savijies ar hobijs, dzīvesveidu un manu latvietes identitāti. Latviešu valodā šim vārdam, kas raksturo nodarbošanos, grūti rast tulkojumu. Vārdu sakot, esmu cilvēks, kas lasa savvaļas augus un sēnes uzturam un medicīnas nolūkos. Latvijā to var saukt par sēņotāju. Protams, Anglijā sēņoju, kopš atbraucu uz šejieni, māsa mani reizēm sauc par sēņu gidi. Pagājušajā gadā ieraudzīju kādas firmas sludinājumu, ka meklē cilvēku ar sēņu un ārstniecības augu vākšanas zināšanām. Pieteicos un to darbu dabūju. Piektdienās vai kādā no brīvdienām vadu interesentu grupu, ejam pa pļavām un mežiem, mācu cilvēkiem, kā atrast ēdamas un neēdamas sēnes un ārstniecības augus. Kursos mācu ne tikai zinātnisko pusi, bet izmantoju arī stāstus. Firma, kurā strādāju, rosina manos stāstos iekļaut Latvijas folkloru, piemēram, tautasdziesmas. Mani sēņošanas dalībnieki, kā esmu novērojuši, ir iecienījuši stāstus un, uzzinājuši, ka nāku no Latvijas, saprot, no kurienes manī tāds sēņošanas trakums. Stāstu arī par to, kādus augus drikst un kādus ir aizliegts vākt, runājam, kā saudzēt dabu, kāda ir sēņošanas un augu vākšanas kultūra. Dienas noslēgumā, kad esmu iepazīstinājus ar augiem, kas tajā sezonā aug, un esam savākuši sēnes vai ogas, gatavojam ēst no pašu savāktajām dabas veltēm. Šis darbs jeb, pareizāk, vaļasprieks, ko uzskatu kā lielu privilēģiju, man dāvā brīnišķīgas sajūtas, harmoniju un gandarījumu.

Ir bijuši arī grūtāki brīži dzīvē?

– Protams, reizēm nav bijis viegli – ģimene, darbs, studijas, bet manī mīt latvietes, latgaliertes sīkstums un izturība, kas ir palīdzējis brīžos, kad gribējies kaut kam no lielā darba apjoma atnest ar roku. Liela loma manā dzīvē ir mammai un viņas piemēram, kādu viņa mums ar māsu ir rādījusi. Mamma ir mūsu ģimenes stiprā sieviete un paraugs ar milzīgu dzīves gudrību. Katru reizi pirms aizbraukšanas prom, sakot mammai atā, jāievelk dziļi elpa un jānoslauka asara, kad mamma skaita lūgšanu un pavada mūs atkal ceļā atpakaļ uz Angliju.

Ko dara bērni un kas viņiem ir Latvija?

– Mēs esam kupla ģimene ar četriem bērniem. Agnesei šogad paliek 24 gadi, no visiem bērniem viņa vienīgā brīvi runā latviešu valodā. Agnese studēja biznesa koledžā un joprojām strādā biznesa un mārketinga jomā. Pašlaik ir uzsākusi jaunu darbu aviācijas nozarē, kur viņa organizē dažādus čarterlidojumus. Viņai vēl nav ģimenes, tāpēc aktīvi domā par karjeru, kā jau

daudzi jaunieši. Sofijai ir 17 gadi, viņa studē koledžā filozofiju un socioloģiju, pagaidām saka, ka nākotnē vēlas būt akademiķe. Reizēm pa jokam vai nopietni Sofija saka, ka varbūt viņai izdosies kļūt par profesori ātrāk nekā man. Mūsu dvīņiem – Kārlim un Krišjānim – pēc pāris mēnešiem paliks 13 gadi. Viņi ir ļoti atšķirīgi: ja Krišjānis ir kluss un noslēgts, tad Kārlis ir vairāk ekstraverts, viņš labprāt aprunājas ar visiem cilvēkiem – gan svešiem, gan pazīstamiem. Krišjānim ir ļoti bagāta iztēle, savukārt Kārlim padodas visi mācību priekšmeti, patik informāciju tehnoloģijas, interesējas par sportu un nodarbojas ar dažādiem sporta veidiem gan skolā, gan pulciņos, piemēram, regbiju un futbolu. Ģimenē mums visiem patīk kopā doties pastaigās – apskatām karti un izdomājam, piemēram, kurā kalnā kāpsim vai gar kuru jūras malu iesim. Protams, visi fanojam par Latvijas dalību “Eirovizijas” konkursā un izlases spēlēm hokejā, kad sēžam pie televizora un kliezdam vai raudam, kas jau kurā situācijā ir vajadzīgs.

Sporta aktivitātes joprojām sagādā prieku?

– Tā kā universitātē atrodas vairāk nekā vienas stundas braucienā uz priekšu un atpakaļ, tad vīrs ir tas, kurš parūpējas par bērniem un māju, jo man ir diezgan maz brīva laika. Ir reizes, kad pēc darba sanāk aiziet uz vingrošanas zāli, reizēm arī paskriet, jo sports man ir bijis svarīgs kopš skolas gadiem. Tradīcija, ko esmu ilgus gadus šeit piekopusi, ir ultramaratonu skriešana. Es neesmu ātra skrējēja, bet varu skriet ilgi, reizēm dienu un daļu no nakts, lai sasniegtu finišu 100 km distancē. Citreiz skrienu arī 50 km garas distances. Reizēm, atgriežoties no darba, domāju, – apsēdišos, bet tad atceros, ka jūnijā jau ultramaratonā būs jāpievar 100 km distance, un tā ir motivācija doties skriet. Dažreiz māsa ar ģimeni atbrauc pie mums, kas ir jauka tradīcija, piedalīties dažādos skrējienos vai sacensībās.

Cik bieži atbraucat uz dzimto pusi? Pēc kā ilgojas sirds?

– Uz Latviju braucam diezgan bieži, reizēm viena vai ar kādu no bērniem, reizēm – visa ģimene. Parasti vasarā, kad ir atvaļinājums, varu atbraukt uz ilgāku laiku. Pagājušajā vasarā dzimtajā pusē pavadījam četras nedēļas, šogad laikam būs līdzīgi. Bērni un mēs ar vīru redzam mammas māju kā vietu, kur ir miera un atpūtas sala. Tur ir viss: netraucēta daba, klusums, siena smarža, putnu dziesmas un arī gaiļa dziedāšana agri no rīta. Mums tās ir ideālas brīvdienas. Bērni neprasa, lai braucam atpūsties uz Kanāriju salām vai Vidusjūru, bet, runājot par atvaļinājuma pavadīšanu, saka: “Uz Latgali pie vecmammās.” Man un vīram vislabākā atpūta ir lauku darbi, piemēram, malkas skaldīšana un zāles pļaušana. Kādreiz, kad vēl dzīvoju laukos, tā nedomāju. Atpūta un prieks rodas no mazām lietām – kā akas vindas salabošana vai tiltiņa pār grāvi uzbūvēšana. Bērniem patīk brīvības sajūta, ko dod skriešana pa pļavām un mežu.

Dzīvojot Anglijā, ilgojos, piemēram, pēc iešanas uz purvu pēc dzērvenēm, pēc purva smaržas un tikai šai vietai raksturīgās atmosfēras, pēc dzērveņu garšas... Ģimenē šad tad parunājam par atgriešanos dzimtenē. Vīrs saka, ka viņš uz Latviju brauktu kaut vai rīt, bet es, domājot par bērnu skolām un latviešu valodas zināšanu vai nezināšanu, esmu pragmatiskāka. Ideālā pasaulē, kad jau bērni būs izauguši un devušies savās gaitās, gribētu lasīt lekcijas attālināti, kas mūsdienā pasaulē nav neiespējami. Gribētu redzēt mūs Latvijā uz palikšanu.

Kādas atšķirības pamanāt, salīdzinot dzīvi divās valstīs?

– Runājot par abām valstīm, atšķirību ir daudz kultūras un dzīvesveida ziņā. Anglijā ir daudz straujāks dzīves ritms, īpaši

Novadniece ar medaļu. Foto tapis pēc veiksmīgi noskrietas 100 km distances.

lielās pilsētās. Ir arī vizuālās atšķirības, it kā parādot, kas sabiedrībai ir svarīgs. Piemēram, apkārt mājām un dārziem izveidoti ļoti augsti žogi, kas liecina, ka šeit ir izteikti svarīgs privātums. Anglji, protams, neiet sēņot, lai gan sēņu lasīšana kļūst populārāka. Arī latgaliešu viesmīlība Anglijā ir reti sastopama.

Kā ģimenē svinat svētkus, ko liekat galdā?

– To, ka esam latvieši, ko saku par visu ģimeni, jo arī vīrs ir latvietis, vietējie ir pamanījuši. Mums gan svētkos, gan ikdienā mājā un dārzā ir Latvijas un Latgales karogi. Svinam dažādus latviešu svētkus. Piemēram, Jāņos, kā jau šajos svētkos iederas, pinam vainagus, dedzam ugunskuru, sagādājam meijas un mūziku, uzaicinām ciemos draugus no angļu ģimenēm. Lekšana pāri ugunskuram viņiem ir ekstrēma lieta. Reizēm, ja iegādājos piemērotu pienu, sasienu sieru, sacepu speķa pīrādziņus. Anglji ir iecienījuši manus ceptos pīrādziņus un medus kūku. Ikdienā daudzus ēdienus gatavoju dārzā. Vīrs ābeļdārzā ir uzbūvējis kūpinātavu dažādiem žāvējumiem un ar malku kurināmu picas krāsni, kur gatavoju gan itāļu picas, gan citus ēdienus. Esam iecienījuši, piemēram, cepeti ar dārzeniņiem. Kā jau ista latvietē, daudz konservēju. Vīrs vairāk laika pavada ar bērniem, ved viņus uz skolām un pulciņiem, gatavo ēst, jo viņam darba grafiks ir elastīgāks nekā man. Viņam, kas ir liels Latvijas patriots, ir neliels savs bizness – nodarbojas ar gaisa kondicionēšanas iekārtu uzstādīšanu un uzturēšanu. Vīra vecāki emigrēja uz Angliju Otrā pasaules kara rezultātā, un viņš piedzima šeit. Lai arī brīvi nēpārvalda latviešu valodu, vienkāršās sarunās vīrs var iesaistīties.

Kur rodat dvēseles mieru?

– Sabiedrībā arvien vairāk runā un atzīst, ka jāpauz uz laiku starp darbu un atpūtu. Ne vienmēr tas izdodas tik labi, kā izklausās. Ar gadiem esmu sapratusi, ka ļoti svarīgi piešķirt laiku sev pašai savas fiziskās un garīgās veselības uzturēšanai. Pēc garas darba dienas vai nedēļas atgūties palīdz vingrošana, skriešana, pastaiga. Izmantoju, kas ir pieejams par brīvu, un tā ir daba – kalni, meži, jūra... Tomēr lielākā miera osta ir mājas, dārzs un siltumnīca, kur vēroju, kā aug tomāti, gurķi un puķes. Harmoniju rodu rītos, kad izeju ārā ar kafijas krūzi rokās un vēroju saullēktu, dziļi ieelpoju gaisu un jutos labi.

Savējo lokā. Zanda ar ģimeni – Krišjāni, Kārlī, Džoni, Agnesi un Sofiju.

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

